

a neplatnost pohledávek vymáhající věřitelky jest pokládati za náklady, které vznikly vymáháním pohledávek 50.000 Kč a 35.000 Kč, příkázaných vymáhající věřitelce.

Jak bylo vysloveno v rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského Gl. U. n. ř. č. 5143, nelze ustanovení § 216, odst. 4, ex. ř. vykládati rozšiřujícím způsobem, ježto je předpis ten v úzkém vztahu k § 16 knih. zák., a přičil by se proto rozšiřující výklad zásadě bezpečnosti reálního úvěru.

Při přesném výkladu jsou náklady vzniklémi »vymáháním« nároku jen útraty spojené se zažalováním určitého nároku a vedením sporu o něj po případě exekucí vedené podle exekučního titulu vydaného v tomto sporu, nikoliv však náklady opozičního sporu, vzniklého teprve za exekučního řízení. Nejsou proto uvedené náklady opozičního sporu ani exekučními útratami a nebylo je tudíž možno přikázati podle § 216, odst. 4, c. ř. s. v pořadí jistiny příkázaných pohledávek. (Další důvody se netýkají otázky v právní větě vytčené.)

Čís. 17140.

Fiduciář není oprávněn se jménem stíženým fideikomisární substitucí ve prospěch několika substitutů nakládati ve prospěch jednoho z nich bez souhlasu ostatních substitutů.

K žalobě jednoho z několika substitutů, v jehož prospěch se dispo- sice substitučním jménem stala, na (knihovni) převod substitučního statku je pasivně oprávněn jen fiduciář spolu s ostatními substituty, ledaže by žalující substitut dokázal předložením příslušného prohlášení, že se ostatní substituti vzdali svého nároku.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1938, Rv II 353/38.)

Žalobu, kterou se žalobkyně domáhala, aby byla žalovaná, jejíž vlastnické právo k nemovitostem zapsaným ve vložce čís. 411 poz. knihy S. bylo omezeno substitučním právem ve prospěch žalobkyně a její sestry Ludmily Š., uznána povinnou trpěti, aby bylo v uvedené vložce vloženo vlastnické právo pro žalobkyni, soud prvního st. l. i c. zamítl. D ů v o d y: Podle knihovního stavu je žalovaná vlastníci uvedených nemovitostí a její vlastnictví jest omezeno substitucí ve prospěch žalobkyně a Ludmily Š. Není proto žalovaná podle § 613 obč. zák. oprávněna nakládati s podstatou svého jmění. To může činiti jen společně s fideikomisárním substitutem, t. j. v souzené věci s Ludmilou Š. Jako nelze vésti exekuci vnuceným zřízením práva zástavního a vnucenou dražbou na nemovitost stíženou substitucí, tak nelze ani právo vlastnické převésti na jinou osobu, dokud substituce ještě trvá. Nebyl by tudíž rozsudek, kdyby žalovaná i žalobní nárok uznala, vykonatelný (§ 7 ex. ř.). Žalobkyně měla předložiti alespoň listinu způ-

sobilou k vkladu, podle které by bylo možno zároveň s rozsudkem provést výmaz poznámky substituce ve prospěch Ludmily Š. Poněvadž tak neučinila, měla podle názoru soudu zároveň žalovati i druhou její dceru Ludmilu Š. jako fideikomisární substitutku, aby se zjistilo, zda substituční právo stran skutečně zaniklo. Nelze tu přece v souzeném sporu jednati o existenci resp. zániku substitučního práva osoby třetí na sporu nijak nezúčastněné a odnítí jí možnost, aby po případě ve sporu přednesla své námítky a zejména se vyjádřila, zda její substituční právo zaniklo či nikoli. V souzeném případě nemohl by se tedy rozsudek v této věci vydaný týkati druhé substitutky Ludmily Š. a rozsudek právě k tomuto substitučnímu právu nemohl by podle § 7 ex. ř. býti způsobilý k tomu, aby byl na jeho základě povolen převod práva vlastnického ve prospěch žalobkyně a aby ta se stala neomezenou vlastníci, jak je žalováno. Bylo proto žalobní žádost z toho důvodu zamítnouti. O d v o l a c í s o u d potvrdil napadený rozsudek. D ů v o d y: V souzené věci jde o fideikomisární substituci ve prospěch Ludmily Š. a žalobkyně, která je dcera žalované, zřízenou po smrti jejich otce Františka D. Podle § 613 obč. zák. je fiduciář omezeným vlastníkem s právy a závazky poživatele fideikomisárního majetku. Z tohoto jeho postavení plyne, že nemůže nakládati podstatou fideikomisárního jmění sám, nýbrž jen společně se substitutem, jímž ovšem v souzeném případě není jen žalobkyně sama, nýbrž spolu se svou sestrou Ludmilou Š., která dokonce, jak z dohody pozůstalostní je zřejmé, byla při substituci jmenována na prvním místě jako substitutka. Nemůže proto žalovaná sama vydávati nějaké prohlášení o tom, že postupuje vlastnictví k nemovitosti zatížené právem substitučním jiné osobě, třebaš to byla jedna ze substitutek, protože tím by nakládala bez souhlasu jich obou s podstatou nemovitosti a zasahovala do práv náležejících oběma substitutkám. V tom smyslu také první soud správně rozhodl a jeho rozhodnutí má oporu i v dosavadní judikatuře nejvyššího soudu (viz na př. rozh. č. 4721, 6212, 7761 a j. Sb. n. s.), který vyslovil a odůvodnil zásadu, že fiduciář není oprávněn, aby sám nakládal s podstatou jmění stíženého fideikomisární substituci, a že může to učiniti jen se souhlasem substitutů, jimž všem přísluší dohromady oprávnění, jež jinak přísluší vlastníku nemovitosti nijak neomezené. Bez souhlasu substitutů může vlastník nakládati podstatou jen bez újmy jejich práv a mohou se jeho jednání státi předmětem knihovních zápisů jen s touto výhradou. Nemohla by se proto ani žalobkyně státi dobrovolnou smlouvou, kterou by s ní ujednala nynější vlastnice, — žalovaná, — vlastníci nemovitosti, nýbrž opět jen poživatelkou, pokud by trvalo substituční právo Ludmily Š. Právem proto první soud uznal, že žalovaná není sama k žalobě pasivně oprávněna, nýbrž jen společně s druhou substitutkou nebo za té podmínky, že by žalobkyně současně v žalobě dokázala předložením příslušného prohlášení, že se druhá substitutka svého nároku vzdala. Z téhož důvodu nejde o předčasnost žaloby, protože žalobkyně nebude nikdy moci požadovati na žalované odevzdání nemovitosti z důvodu

substituce, pokud nebude spolu s ní o totéž žalovati druhou substitutku. V tom případě nebude moci žalovaná snad namítnouti rozsouzenou věc, protože půjde o jiné osoby na straně žalované.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání neshledav zákonného důvodu, aby byl napadený rozsudek změněn nebo zrušen (§ 510, odst. 3, c. ř. s. v novém znění).

Čjs. 17141.

I. Pro obor nesporného řízení neplatí § 35, odst. 1, c. ř. s. Plná moc daná advokátovi pro zastupování v řízení nesporném zaniká kromě výjimečných případů, uvedených v § 1022 obč. zák., smrtí zmocnitelovou.

II. Proti usnesení, jímž byl zamítnut návrh na zřízení advokáta k sepsání rekursu v nesporném řízení, není přípustný dovolací recurs.

III. Dědickou přihláškou, kterou podal dědic za svého života, je přihlašovatelův dědic po jeho smrti nastupující (§ 537 obč. zák.) vázán a není oprávněn podati novou dědickou přihlášku z důvodu dědického práva přihlášeného dědice.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1938, R I 707/38.)

Usnesením pozůstalostního soudu ze dne 26. dubna 1937, č. j. D III 175/36-40, byl František K. starší, jenž se přihlásil k pozůstalosti po Janu K. jako dědic ze zákona a jehož přihláška byla přijata na soud, odkázán se svým odporem proti platnosti závěti zanechané zůstavitelem Janem K. na pořad práva (§ 126 nesp. pat.). Toto usnesení bylo, přes to, že již František K. starší dne 17. ledna 1937 zemřel, doručeno právnímu zástupci Františka K. staršího Dr. Jiřímu A., advokátu v M., jemuž byla dána dne 3. července 1936 procesní plná moc ve smyslu § 31 c. ř. s. František K. mladší, jenž se přihlásil k pozůstalosti po zemřelém svém otci Františku K. starším, navrhl a) zrušení shora uvedeného usnesení pozůstalostního soudu pro jeho nedoručení Františku K. staršímu, b) zřízení advokáta k sepsání stížnosti a c) učinil novou přihlášku dědickou. **P o z ů s t a l o s t n í s o u d** zamítl uvedené návrhy a odmítl přijmouti na soud jeho dědickou přihlášku. **R e k u r s n í s o u d** nevyhověl jeho rekursu.

N e j v y š š í s o u d k dovolacímu rekursu Františka K. mladšího uložil pozůstalostnímu soudu, aby po doplnění znova rozhodl o návrhu uvedenému pod a), dovolací recurs co do rozhodnutí o návrhu pod b) odmítl, a návrhu uvedenému pod c) nevyhověl.

D ů v o d y:

K I. Názor rekursního soudu, že plná moc Františka K. staršího, daná Dr. Jiřímu A., advokátu v M., nezanikla smrtí Františka K. staršího, není správný, neboť podle § 9, odst. 1, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.